

cellen in een organisme, behalve het vermogen, om zich door deeling te vermeerderen, bovendien nog het heel andere vermogen bezitten om aan alle waarneming ontsnappende gemmulae of pangenen af te zetten, zóó dat elke eigenaardigheid van de organische structuur, in één van die gemmulae het middel tot voortplanting bezit. Zoo zouden er dus afzonderlijke gemmulae voor elke bijzonderheid van ons lichaam en voor elken trek van onzen geest in ons omzwerven, en telkens zou een compleet stel van zulke gemmulae den weg naar het sperma of ovum weten te vinden, ten einde op die wijs de gezamenlijke eigenschappen van den teler op het nieuwverwekte individu over te brengen. Zelfs zouden volgens Darwin, nog overcomplete gemmulae in latenten toestand met het complete stel meêgaan, om eerst twee of drie geslachten later uit te komen en zoo de verschijnselen te geven van het Atavisme. Doch hoe hoog Darwin's autoriteit ook stond, en niettegenstaande Brooks nog getracht heeft deze pangenesistheorie te volmaken, zulk een uitdenksel was den meesten toch al te kras. Het werd terstond bij de publicatie door bijna alle deskundigen als onhoudbaar verworpen, en ontving zoo men zegt van Galton voor goed den doodsteek door zijn transfusie-experimenten op het konijn. Niemand heeft, met het sterkste microscoop, dan ook ooit iets van die verbeelde pangenen waargenomen, en ook al ontdekten die gemmulae zich ten slotte aan nog sterker gewapend oog, dan nog zou hun groepeerings tot een compleet organisch stel nooit mechanisch te verklaren zijn, en alzoo met heel deze hypothese voor de monistisch-mechanische Evolutie-theorie geen speldeknoop gewonnen zijn.

Haeckel viel Darwin's verzinsel dan ook voetstoots aan, en stelde er zelf in 1876 de theorie der *Perigenesis* voor in de plaats. Hij gaat daarbij uit van zijn Plastidulen-hypothese, d. i. van de onderstelling dat het plasma dat overgaat van teler op teelt, uit tal van plasmatische moleculen bestaat, dat deze plastidulen van een waterbel omhuld zijn, dat aan elke plastidule daardoor een bijzondere golving eigen is, en dat in deze eigenaardige golvingen of bewegingen, die mét het plasma worden overgedragen, de mechanische oorzaak ligt van het gelijksoortige tusschen teler en